
Dokument ze zasedání

B8-1165/2016

24.10.2016

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení místopředsedkyně Komise, vysoké
představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku

v souladu s čl. 123 odst. 2 jednacího řádu

o situaci v severním Iráku / Mosulu
(2016/2956(RSP))

Javier Nart, Petras Auštrevičius, Beatriz Becerra Basterrechea, Dita Charanzová, Marielle de Sarnez, Gérard Deprez, José Inácio Faria, María Teresa Giménez Barbat, Marian Harkin, Ivan Jakovčić, Alexander Graf Lambsdorff, Valentinas Mazuronis, Louis Michel, Urmas Paet, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Carolina Punset, Marietje Schaake, Jasenko Selimovic, Hannu Takkula, Pavel Telička, Ramon Tremosa i Balcells, Ivo Vajgl, Johannes Cornelis van Baalen, Paavo Väyrynen, Ilhan Kyuchyuk
za skupinu ALDE

**Usnesení Evropského parlamentu o situaci v severním Iráku / Mosulu
(2016/2956(RSP))**

Evropský parlament,

- s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv z roku 1948,
  - s ohledem na Deklaraci OSN o odstranění všech forem nesnášenlivosti a diskriminace založených na náboženství či víře z roku 1981,
  - s ohledem na Úmluvu OSN proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání z roku 1984,
  - s ohledem na Hlavní zásady OSN týkající se vnitřního vysídlování z roku 1998,
  - s ohledem na prohlášení vysoké komisařky OSN pro lidská práva Navi Pillayové ze dne 16. června 2014, v němž odsuzuje sumární popravy prováděné organizací ISIL a vyjadřuje názor, že se téměř jistě jedná o válečné zločiny,
  - s ohledem na prohlášení zástupkyně generálního tajemníka OSN a výkonné ředitelky UN Women Phumzile Mlambo-Ngcukaové, ve kterém vyjadřuje konkrétní obavy o bezpečnost žen a dívek v Iráku, zejména v oblastech ovládaných organizací ISIS/Dá'íš,
  - s ohledem na rezoluce Rady bezpečnosti OSN o Iráku, zejména na rezoluci č. 2299 (2016) a č. 2249 (2015), které odsuzují nedávné teroristické útoky ISIS/Dá'íš,
  - s ohledem na rezoluci č. 2091 (2016) o zahraničních bojovnicích v Sýrii a Iráku, kterou přijalo Parlamentní shromáždění Rady Evropy dne 27. ledna 2016,
  - s ohledem na svá předchozí usnesení ze dne 27. února 2014 o situaci v Iráku¹, ze dne 18. září 2014 o situaci v Iráku a Sýrii² a ze dne 12. února 2015 o humanitární krizi v Iráku a Sýrii³,
  - s ohledem na vyjádření místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Federiky Mogheriniové v návaznosti na druhé zasedání Rady pro spolupráci EU-Irák v rámci dohody o partnerství a spolupráci mezi EU a Irákem,
  - s ohledem na čl. 123 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že před několika dny byla zahájena operace za osvobození Mosulu z rukou bojovníků tzv. ISIS/Dá'íš; vzhledem k tomu, že tento útok by mohl vyvolat mimořádně znepokojivou humanitární situaci; vzhledem k tomu, že všechny nevyřešené

---

¹ Přijaté texty, P7_TA(2014)0171.

² Přijaté texty, P8_TA(2014)0027.

³ Přijaté texty, P8_TA(2015)0040.

spory týkající se vnitřních hranic v severním Iráku, nebudou-li se jimi zabývat příslušní vojenští aktéři bojující proti ISIS a mezinárodní společenství jako celek, by mohly znemožnit obnovu této oblasti a návrat vysídlených obyvatel, a tím ohrozit budoucí existenci znevýhodněných menšin v této oblasti; vzhledem k tomu, že severní Irák je dlouhodobým domovem etnických a náboženských menšin a vyznačuje se pluralismem, stabilitou a spoluprací společnosti navzdory obdobím násilí a pronásledování;

- B. vzhledem k tomu, že Mosul je již dlouho multietnickým městem, kde sunitsko-arabská většina žije bok po boku Chaldejců, Syřanů, Asyřanů, Kurdů, jezídů a Turkmenů; vzhledem k tomu, že i oblasti kolem Mosulu byly a jsou etnicky a nábožensky různorodé s koncentrací křesťanů na Ninivských pláních, jezídů v horách v okolí Sindžáru a muslimů a Turkmenů v Tas Afaru;
- C. vzhledem k tomu, že Evropský parlament dne 4. února 2016 prohlásil, že „ISIS/Dá‘iš páchá genocidu na křesťanech a jezidech a dalších náboženských a etnických menšinách, které nesouhlasí s tím, jak tzv. ISIS/Dá‘iš vykládá islám“ a že „pronásledování, ukrutnosti a mezinárodní zločiny představují válečné zločiny a zločiny proti lidskosti“;
- D. vzhledem k tomu, že k Parlamentu se připojily Rada Evropy, ministerstvo zahraničí USA, Kongres USA, britský parlament, australský parlament a další státy a instituce, které rovněž uznaly, že ukrutnosti, která páchá ISIS/Dá‘iš na náboženských a etnických menšinách v Iráku, zahrnují válečné zločiny, zločiny proti lidskosti a genocidu;
- E. vzhledem k tomu, že podle Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) vyhnala od roku 2014 válka z domovů asi 3,3 milionu Iráčanů a více než 1,5 milionu osob v Mosulu bezprostředně hrozí vysídlení v přímém důsledku operace ke znovuzískání této oblasti;
- F. vzhledem k tomu, že UNHCR provozuje pět táborů a je připraven poskytnout přístřeší 45 000 lidí prchajícím z Mosulu a okolních oblastí, přičemž v nadcházejících týdnech hodlá jejich počet zvýšit na 11 táborů s celkovou kapacitou 120 000 osob, pokud pro ně bude vyhrazeno území v bezpečných oblastech mimo frontovou linii; vzhledem k tomu, že pokrytí rozpočtu UNHCR pro řešení situace v Mosulu v současnosti dosahuje pouze něco přes 38 %; vzhledem k tomu, že je třeba financovat nejen počáteční přípravy, ale také řešení masového vysídlování, které může trvat celou zimu;
- G. vzhledem k tomu, že děti v Mosulu a okolí jsou obzvláště zranitelné a hrozí jim smrt nebo zranění v důsledku bojů, ale také sexuální násilí, únosy či naverbování do ozbrojených skupin;
- H. vzhledem k tomu, že Evropská unie hraje ústřední úlohu v rámci celosvětové koalice proti ISIS/Dá‘iš v Iráku poskytováním humanitární pomoci a podporou stabilizace; vzhledem k tomu, že EU zatím na humanitární pomoc v Iráku poskytla 134 milionů EUR, z toho 50 milionů EUR na pomoc v Mosulu;
- I. vzhledem k tomu, že Parlament zdůraznil, že je důležité, aby mezinárodní společenství poskytovalo ochranu a podporu, včetně vojenské ochrany a podpory v souladu s mezinárodním právem, všem, na něž míří útoky tzv. ISIS/Dá‘iš a jiných teroristických organizací na Blízkém východě, jako jsou etnické a náboženské menšiny, a aby se tyto

osoby v budoucnu podílely na trvalých politických řešeních;

- J. vzhledem k tomu, že vojenská operace proti tzv. ISIS/Dá'íš v severním Iráku probíhá v rámci společné národní bezpečnostní mise tvořené iráckými bezpečnostními silami, ozbrojenými milicemi (pešmergy) kurdské regionální vlády a místními bezpečnostními silami; vzhledem k tomu, že celosvětová koalice poskytuje poradenskou, vzdušnou a zpravodajskou podporu;
  - K. vzhledem k tomu, že zachování identity společenství severního Iráku a zaručení jejich bezpečnosti v rámci federální Irácké republiky by znovu nastolilo a zabezpečilo základní lidská práva, včetně majetkových práv, domorodého obyvatelstva tohoto regionu;
  - L. vzhledem k tomu, že článek 2 irácké ústavy „zaručuje plná náboženská práva všem na svobodu náboženského vyznání a náboženských projevů“;
  - M. vzhledem k tomu, že v dohodě o partnerství a spolupráci mezi EU a Irákem, a především v její doložce o lidských právech, se zdůrazňuje, že politický dialog mezi EU a Irákem by se měl zaměřovat na lidská práva a posilování demokratických institucí;
1. ostře odsuzuje neustávající násilí a hromadné popravky, které páchá ISIS/Dá'íš v Iráku; vyjadřuje hluboké znepokojení nad neustálými zprávami o tom, že ISIS/Dá'íš používá děti, seniory, ženy a zranitelné osoby jako štít proti probíhajícím vojenským operacím za osvobození severního Iráku; ostře odsuzuje vysídlení tisíců Iráčanů, včetně etnických a náboženských menšin obývajících severní Irák; s mimořádným znepokojením pozoruje, že ISIS/Dá'íš se soustavně zaměřuje na křesťany (Chaldejce, Syřany, Asyřany, Melchity a Armény), jezidy, Turkmeny, šíity, Šabaky, Sabejce, Kakaje a sunnity ve snaze vyhladit veškeré náboženské a etnické menšiny v oblastech, které kontroluje;
  2. zdůrazňuje význam civilní ochrany během vojenských operací v Mosulu a jeho okolí;
  3. uznává právo vlády Irácké republiky bránit své svrchované území; naléhavě vyzývá irácké bezpečnostní síly, aby jednaly v rámci mezinárodního a vnitrostátního práva a respektovaly závazky Iráku vyplývající z mezinárodních dohod o lidských právech a základních svobodách;
  4. vyzývá Evropskou unii, OSN a celé mezinárodní společenství, aby nadále udržitelným způsobem podporovaly iráckou vládu humanitární a vojenskou pomocí během probíhajících osvobozovacích operací v několika iráckých regionech; vítá 50 milionů EUR, které Evropská unie poskytla na humanitární pomoc v oblasti Mosulu, jež se potýká s mimořádnou, bezprecedentní humanitární katastrofou;
  5. zdůrazňuje význam Mosulu pro celý Irák a vyzývá EU a její členské státy, aby zajistily zastoupení menšin v nové správě Mosulu; zastává názor, že návrat uprchlíků a vnitřně vysídlených osob bude záviset na stabilitě nové správy; zdůrazňuje legitimní právo etnických a náboženských menšin na politickou účast a na znovuzískání svých majetkových práv;

6. naléhavě vyzývá vládu Iráku a kurdskou regionální vládu, stejně jako EU a její členské státy, mezinárodní společenství a mezinárodní aktéry, aby zajistili územní celistvost a bezpečnosti Ninivské pláně;
7. naléhavě vyzývá všechny aktéry bojující proti ISIS/Dá'iš v Irácké republice, aby navázali udržitelnou, dlouhodobou a inkluzivní politickou spolupráci a dialog s cílem položit základy pro vybudování Iráku bez radikálních a extremistických hnutí; žádá EU a její členské státy, celosvětovou koalici proti ISIL, mezinárodní společenství a mezinárodní aktéry, aby spolupracovali s vládou a regionálními samosprávami Irácké republiky na udržitelném obnovení bezpečnosti v oblastech Ninivské pláně, Tal Afar a Sindžar;
8. vyzývá Evropskou unii, OSN a celé mezinárodní společenství, aby ve spolupráci s vládou a regionálními samosprávami Irácké republiky dohlížely na reintegraci všech vysídlených Iráčanů a etnických a náboženských menšin; domnívá se, že bezpečné přístavy, které jsou chráněny jednotkami s mandátem OSN, by mohly být součástí řešení mimořádně náročného úkolu dočasné ochrany milionů lidí prchajících před konfliktem v Sýrii a Iráku;
9. zdůrazňuje, že je nutné dodržovat lidská práva a základní svobody, včetně svobody projevu, svobody tisku a digitálních svobod; považuje vyvážená média v Iráku a ve všech jeho regionech za klíčový prostředek pro budování míru a boj proti všem formám radikalizačních ideologií po vymýcení ISIS/Dá'iš;
10. vyzývá všechny regionální aktéry, aby učinili maximum pro zastavení veškerých činností veřejných i soukromých subjektů, které se snaží o šíření extrémistických islamistických ideologií; vyzývá EU, aby zprostředkovala regionální rozhovory o problémech na Blízkém východě a aby k nim přizvala všechny významné aktéry, zejména Írán, Saudskou Arábii a Turecko; uznává, že Írán sehrál v Iráku rozhodující úlohu, když zabránil ISIS/Dá'iš v dalším postupu a získal zpět území, která byla vystavena džihádistickému terorismu;
11. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení místopředsedkyni Komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, Radě, Komisi, zvláštnímu zástupci EU pro lidská práva, vládám a parlamentům členských států, vládě a parlamentu Iráku, regionální vládě Kurdistánu, vládě Turecka, generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů a Radě OSN pro lidská práva.